Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2025/1176

18.6.2025

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2025/1176

z 23. mája 2025,

ktorým sa bližšie určujú predbežné kvalifikačné kritériá a kritériá na vyhodnotenie ponúk pre aukcie na zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1735 z 13. júna 2024 o zriadení rámca opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby emisne neutrálnych technológií a o zmene nariadenia (EÚ) 2018/1724 ([1]), a najmä na jeho článok 26 ods. 3,

keďže:

(1) V nariadení (EÚ) 2024/1735 sa stanovujú opatrenia na rozšírenie výrobnej kapacity Únie v oblasti emisne neutrálnych technológií a ich kľúčových komponentov. Tieto opatrenia by mali viesť k zvýšeniu konkurencieschopnosti odvetvia emisne neutrálnych technológií, pritiahnutiu investícií a zlepšeniu prístupu čistých technológií v Únii na trh. Spomedzi týchto pravidiel sa článkom 26 nariadenia (EÚ) 2024/1735 podporuje cieľ rozvíjať a udržiavať priemyselnú základňu na zavádzanie technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov v záujme zaistenia dodávok energie v Únii a zabránenia závislosti od dodávok týchto technológií. Na tento účel sa v ňom od členských štátov vyžaduje, aby uplatňovali určité necenové kritériá aspoň na 30 % objemu obchodovaného formou aukcie ročne na členský štát alebo aspoň na 6 GW ročne na členský štát na zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov s použitím technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov uvedených v článku 4 ods. 1 písm. a) až j) uvedeného nariadenia ([2]). Článkom 26 nariadenia (EÚ) 2024/1735 sa zavádza požiadavka uplatňovať určité necenové kritériá ako predbežné kvalifikačné kritériá, zatiaľ čo v prípade ostatných kritérií majú členské štáty v rámci koncepcie aukcie možnosť flexibilne sa rozhodnúť, či ich budú uplatňovať ako predbežné kvalifikačné kritériá, kritériá na vyhodnotenie ponúk alebo ako kombináciu oboch druhov kritérií. Okrem toho sa v súlade s článkom 26 ods. 2 posledným pododsekom nariadenia (EÚ) 2024/1735 členským štátom nebráni používať dodatočné necenové kritériá nad rámec tých, ktoré sú uvedené v článku 26 ods. 2.

(2) Cieľom pravidiel, ktorými sa bližšie určujú predbežné kvalifikačné kritériá alebo kritériá na vyhodnotenie ponúk, ktoré by mali byť zahrnuté do aukcií na zavádzanie energie z určitých obnoviteľných zdrojov, je uľahčiť navrhovanie a uplatňovanie kritérií stanovených v článku 26 nariadenia (EÚ) 2024/1735 a zabezpečiť jednotnosť v celej Únii a zároveň poskytnúť členským štátom dostatočnú flexibilitu. Harmonizovaným vykonávaním kritérií by sa mali znížiť transakčné náklady pre hospodárske subjekty a členské štáty a malo by sa ním zabrániť fragmentácii vnútorného trhu v súlade so zásadou pridanej hodnoty Únie. Malo by sa to uskutočniť pri ponechaní dostatočnej flexibility členským štátom na to, aby mohli prispôsobiť uplatňovanie predbežných kvalifikačných kritérií alebo kritérií na vyhodnotenie ponúk štruktúre a plánovaniu svojich príslušných aukčných systémov, ich špecifickým charakteristikám a iným okolnostiam súvisiacim s ostatnými cieľmi verejnej politiky, a to v súlade so zásadou subsidiarity. Uplatňovaním týchto kritérií pri aukciách energie z obnoviteľných zdrojov by sa nemali narušiť hlavné ciele aukcie, pokiaľ ide o rýchle, účinné a udržateľné zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov, a mali by sa ním zabezpečiť súťažné ponukové konanie a právna istota. V tomto nariadení sa bližšie určujú predbežné kvalifikačné kritériá alebo kritériá na vyhodnotenie ponúk, ktoré by sa mali zahrnúť do aukcií na zavádzanie energie z určitých obnoviteľných zdrojov, aby sa zabezpečilo, že sa tieto kritériá budú navrhovať a uplatňovať objektívnym, transparentným a nediskriminačným spôsobom bez toho, aby viedli k neprimeranému zvýšeniu nákladov.

([1]) Ú. v. EÚ L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj.

([2]) Zahrnuté technológie sú solárne technológie vrátane fotovoltických, solárnych tepelných elektrických a solárnych tepelných technológií; veterné technológie na pevnine a technológie výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori; technológie tepelných čerpadiel a technológie geotermálnej energie; vodíkové technológie vrátane elektrolyzérov a palivových článkov, ak sa používajú na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov; udržateľné bioplynové a biometánové technológie; technológie využívajúce udržateľné alternatívne palivá, ktoré sú technológiami využívajúcimi palivá z obnoviteľných zdrojov.

(3) Kritériom týkajúcim sa zodpovedného obchodného správania by sa malo zabezpečiť, aby činnosti vykonávané podnikmi boli v súlade s potrebami spoločnosti a prírody. Vychádzajúc z príslušného rámca medzinárodných noriem, akým sú napríklad hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv: vykonávanie rámca OSN „chrániť, rešpektovať a naprávať“, zo Smerníc OECD pre nadnárodné spoločnosti o zodpovednom obchodnom správaní, z usmernenia OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné obchodné správanie, z Tripartitnej deklarácie MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky a z príslušných právnych predpisov Únie o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti ([3]), najmä zo smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1760 ([4]), ako aj zo smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2464 ([5]) a z delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2023/2772 ([6]), zavedenie predbežného kvalifikačného kritéria zodpovedného obchodného správania pri aukciách energie z obnoviteľných zdrojov by malo ísť nad rámec požiadaviek na náležitú starostlivosť v existujúcom práve Únie, a to vyžadovaním prijatia opatrení zameraných na základné prvky náležitej starostlivosti s ohľadom na všeobecné podnikateľské činnosti uchádzača súvisiace s aukciou. Od uchádzačov by sa takisto malo vyžadovať, aby verejne informovali o opatreniach prijatých na tento účel. Aby sa predišlo nadmernej byrokratickej záťaži, fyzické osoby, spoločnosti, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ ([7]), ako sa vymedzuje v jej článkoch 19a a 29a a ich následných zmenách, a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov by nemali byť povinné splniť túto dodatočnú povinnosť a podliehajú miernejším požiadavkám, pričom sú úplne vyňaté z uplatňovania kritéria zodpovedného obchodného správania v prípade projektov s kapacitou nižšou ako 10 MW. Členské štáty by si však mali zachovať možnosť rozšíriť na fyzické osoby, spoločnosti, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti smernice (EÚ) 2013/34/EÚ, ako sa vymedzuje v jej článkoch 19a a 29a a ich následných zmenách, a na komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov povinnosť prijať opatrenia na riešenie základných prvkov náležitej starostlivosti v prípade projektov s kapacitou nad 10 MW. Posúdenie súladu s kritériom zodpovedného obchodného správania by malo byť založené na základných prvkoch náležitej starostlivosti, ako sa stanovuje v prílohe I k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2023/2772 ([8]).

(4) Zabezpečenie vysokej úrovne kybernetickej bezpečnosti a bezpečnosti údajov v zariadeniach na výrobu energie má zásadný význam pre zachovanie bezpečnosti dodávok energie a kritickej energetickej infraštruktúry. Kybernetickobezpečnostné riziká v odvetví energetiky môžu nepriaznivo ovplyvniť dôvernosť informácií spracúvaných pri výstavbe a prevádzke zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a môžu mať vplyv na schopnosť prevádzkovateľa udržať si prevádzkovú kontrolu nad zariadením. Zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov čelia veľkému množstvu potenciálnych kybernetickobezpečnostných rizík súvisiacich s dodávateľským reťazcom, ako sú závažné a neočakávané narušenie dodávateľského reťazca, nedostupnosť produktov, služieb alebo procesov informačných a komunikačných technológií (IKT) v dodávateľskom reťazci alebo kybernetické útoky iniciované aktérmi v dodávateľskom reťazci vrátane vysokosofistikovaných a vytrvalých zlomyseľných štátnych a kriminálnych aktérov.

(5) S cieľom zabezpečiť, aby všetci uchádzači náležite riešili riziká v oblasti kybernetickej bezpečnosti a bezpečnosti údajov, by aukcie na zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov mali zahŕňať predbežné kvalifikačné kritériá, v rámci ktorých sa od nich vyžaduje, aby zaviedli opatrenia na riadenie kybernetickobezpečnostných rizík, zohľadnili ich v pláne kybernetickej bezpečnosti a zabezpečili, aby sa tieto opatrenia vzťahovali na produkty alebo služby IKT poskytované ich dodávateľmi. Uchovávaním a spracúvaním údajov týkajúcich sa prevádzky zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov v právomoci mimo Európskeho hospodárskeho priestoru môže dôjsť k ohrozeniu bezpečnosti zariadení a celého systému. Dodatočná úroveň ochrany údajov je potrebná na zaistenie bezpečnosti zariadenia a celého systému v prípadoch, keď uchádzač podlieha právomoci tretej krajiny, ktorá

([3]) Najmä zo smernice (EÚ) 2024/1760 o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti, ako aj smernice (EÚ) 2022/2464 o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov vrátane delegovaného nariadenia (EÚ) 2023/2772, pokiaľ ide o štandardy vykazovania informácií o udržateľnosti, najmä odsek 61.

([4]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1760 z 13. júna 2024 o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti a o zmene smernice (EÚ) 2019/1937 a nariadenia (EÚ) 2023/2859 (Ú. v. EÚ L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).

([5]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2464 zo 14. decembra 2022, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 537/2014, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES a smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov (Ú. v. EÚ L 322, 16.12.2022, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj).

([6]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2023/2772 z 31. júla 2023, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o štandardy vykazovania informácií o udržateľnosti (Ú. v. EÚ L, 2023/2772, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2772/oj).

([7]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19, http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj).

([8]) Pozri delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2023/2772, prílohu I, odsek 61.

vyžaduje, aby uchádzač poskytol informácie o zraniteľných miestach softvéru alebo hardvéru orgánom danej tretej krajiny skôr, ako sa zistí, že došlo k zneužitiu takýchto zraniteľných miest. Dodatočná úroveň ochrany údajov je potrebná aj v prípade, keď podľa verejného vyhlásenia buď v mene Únie v rámci pre spoločnú diplomatickú reakciu EÚ na škodlivé kybernetické činnosti ([9]), alebo v mene jedného alebo viacerých z členských štátov aktéri hrozieb pôsobiaci z územia danej tretej krajiny uskutočnili škodlivé kybernetické činnosti alebo kampane. Na tento účel by členské štáty mali zohľadniť najmä cielené reštriktívne opatrenia uložené Úniou na odrádzanie od kybernetických útokov, ktoré predstavujú vonkajšiu hrozbu pre Úniu alebo jej členské štáty, a na reakciu na ne ([10]). Verejné vyhlásenia v mene členského štátu sú obzvlášť relevantné v prípade aukcií, ktoré daný členský štát uskutočňuje. V takýchto prípadoch by uchádzači mali predložiť odôvodnený plán kybernetickej bezpečnosti, v ktorom uvedú technické, prevádzkové a organizačné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa údaje, ktoré sa používajú alebo vytvárajú pri ich podnikateľských činnostiach súvisiacich s aukciou, uchovávali a spracúvali v Európskom hospodárskom priestore (EHP) a neprenášali sa mimo EHP. Je dôležité, aby si prevádzkovateľ so sídlom v EHP udržiaval prevádzkovú kontrolu nad zariadením a zabezpečil tak primeraný dohľad a presadzovanie práva EÚ s cieľom zaručiť bezpečnosť zariadenia a celého systému.

(6) Zahrnutie kritérií na zabezpečenie schopnosti uchádzača realizovať projekt má kľúčový význam na zabezpečenie toho, aby uchádzači a ich ponuky boli dôveryhodné, mali potrebné technické vedomosti, skúsenosti a finančnú a ekonomickú spôsobilosť a mali realistický podnikateľský a technický plán na úplné a včasné dokončenie projektu pri dodržaní rôznych špecifikácií a požiadaviek necenových kritérií zahrnutých do aukcie. Je preto vhodné požadovať od uchádzačov, aby predložili konkrétnu dokumentáciu a dôkazy. Pri navrhovaní takýchto kritérií by členské štáty mali takisto zohľadniť náklady na projekt, jeho riziká, kapacitu projektu, vyspelosť technológie, stupeň inovácie, ktorý si aukcia vyžaduje, a iné relevantné trhové podmienky. To je obzvlášť dôležité, pretože stanovením nadmerných požiadaviek napríklad v prípade menších projektov sa môže umelo obmedziť hospodárska súťaž, čo môže vylúčiť menších účastníkov, ktorí by sa inak mohli zúčastniť na aukcii. Stanovenie nadmerných požiadaviek môže navyše viesť k obmedzeniu účasti nových účastníkov na aukcii. V prípade väčších projektov, ktoré sú spojené s vyššími rizikami, môže byť naopak potrebné stanoviť prísnejšie podmienky, aby sa zabezpečilo, že projekty budú realizované v plnej miere a včas, pričom sa stále zaručí súťažné ponukové konanie.

(7) V súlade s článkom 26 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2024/1735 musia členské štáty zahrnúť predbežné kvalifikačné kritériá alebo kritériá na vyhodnotenie ponúk na účely posúdenia príspevku aukcie k udržateľnosti a odolnosti. V článku 25 nariadenia (EÚ) 2024/1735 sa od verejných obstarávateľov a obstarávateľov vyžaduje, aby v určitých postupoch verejného obstarávania uplatňovali minimálne povinné požiadavky týkajúce sa environmentálnej udržateľnosti a určité povinné požiadavky na posúdenie príspevku ponuky k odolnosti. Postupy verejného obstarávania aj aukcie na zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie prispievajú k odolnosti Únie. Verejné podniky pôsobiace v odvetví energetiky, ktoré sú obstarávateľmi v súlade s článkom 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ ([11]), podliehajú článku 25 nariadenia (EÚ) 2024/1735 pri obstarávaní emisne neutrálnych technológií uvedených v článku 4 ods. 1 písm. a) až k) nariadenia (EÚ) 2024/1735. Zároveň sa môžu zúčastňovať ako uchádzači na aukciách energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré podliehajú článku 26 nariadenia (EÚ) 2024/1735. V odôvodnení 81 nariadenia (EÚ) 2024/1735 sa pripomína, že je dôležité zabezpečiť, aby sa požiadavky na udržateľnosť a odolnosť uplatňovali spôsobom, ktorým sa zabezpečí spravodlivá a rovnaká hospodárska súťaž medzi účastníkmi trhu bez ohľadu na ich vlastnícku štruktúru. S cieľom zabezpečiť takúto spravodlivú a rovnakú hospodársku súťaž by sa na účely posúdenia požiadaviek na odolnosť a environmentálnu udržateľnosť mali na verejné podniky, ktoré sa zúčastňujú na aukciách energie z obnoviteľných zdrojov podľa článku 26, vzťahovať len pravidlá stanovené v článku 26. Pravidlá stanovené v článku 25 by sa mali uplatňovať na obstarávanie emisne neutrálnych technológií okrem prípadov, keď sa takéto obstarávanie používa na realizáciu projektov zadaných v rámci aukcií energie z obnoviteľných zdrojov, na ktoré sa vzťahuje článok 26. ([12])

([9]) Závery Rady o rámci pre spoločnú diplomatickú reakciu EÚ na škodlivé kybernetické činnosti („súbor nástrojov kybernetickej diplomacie“), 19. júna 2017.

([10]) Nariadenie Rady (EÚ) 2019/796 zo 17. mája 2019 o reštriktívnych opatreniach proti kybernetickým útokom ohrozujúcim Úniu alebo jej členské štáty (Ú. v. EÚ L 129I, 17.5.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/796/oj).

([11]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 243, http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj).

([12]) Tieto spoločnosti by aj naďalej podliehali všeobecnému rámcu verejného obstarávania, ktorý sa na ne vzťahuje.

(8) Konkrétny výber druhu kritérií na posúdenie príspevku aukcie k udržateľnosti a odolnosti (predbežné kvalifikačné kritériá alebo kritériá na vyhodnotenie ponúk) je v kompetencii príslušných orgánov, ktoré navrhujú konkrétnu aukciu. Príslušné orgány by však mali zabezpečiť, aby sa výberom druhu kritérií nenarušil konkurenčný charakter ponukového konania a neprimerane nespomalilo zavádzanie technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov.

(9) Cieľom posúdenia príspevku aukcií k odolnosti by malo byť zabezpečenie prístupu Únie k bezpečným a udržateľným dodávkam energie, a to i) znížením súčasných závislostí a zabránením vzniku nových strategických závislostí od jednotlivých tretích krajín, pokiaľ ide o dodávky emisne neutrálnych technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov a ich hlavných špecifických komponentov, a ii) zvýšením výrobnej kapacity Únie v oblasti týchto technológií a komponentov. Malo by sa to uskutočniť bez toho, aby sa ohrozilo dosiahnutie záväznej cieľovej hodnoty Únie týkajúcej sa energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030, ktorá je stanovená v článku 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 ([13]). Pri rozhodovaní o tom, či sa má odolnosť uplatniť na emisne neutrálne technológie alebo ich hlavné špecifické komponenty ako predbežné kvalifikačné kritérium alebo kritérium na vyhodnotenie ponúk, by príslušné orgány mali zohľadniť úroveň závislosti Únie od tretej krajiny v súvislosti s danou emisne neutrálnou technológiou alebo jej hlavným špecifickým komponentom, dostupnosť alternatívnych zdrojov dodávok a vplyv, ktorý by uplatnenie odolnosti ako predbežného kvalifikačného kritéria namiesto kritéria na vyhodnotenie ponúk mohlo mať na dodávku daného hlavného špecifického komponentu. V prípadoch, keď sa odolnosť používa ako kritérium na vyhodnotenie ponúk v rámci aukcií, by sa príslušné orgány mali zamerať na zvýšenie diverzifikácie dodávok Únie mimo krajiny, od ktorej je Únia nadmerne závislá, a to udelením vyššieho počtu bodov uchádzačom, ktorí zabezpečia vyššiu diverzifikáciu svojich zdrojov dodávok v porovnaní s uchádzačmi, ktorí spĺňajú minimálne požiadavky na odolnosť.

(10) S cieľom riešiť závislosť Únie od jednej tretej krajiny, ktorá dodáva viac ako 50 % alebo za určitých okolností aspoň 40 % špecifickej emisne neutrálnej technológie či jej komponentov, a s cieľom podporiť diverzifikáciu dodávok by príslušné orgány členských štátov mali obmedziť účasť na príslušné aukcie alebo udeľovať body na základe požiadaviek súvisiacich s pôvodom konečného výrobku a určitého počtu hlavných špecifických komponentov stanovených vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) 2025/1178 ([14]), ktoré pochádzajú z tretej krajiny, od ktorej je Únia nadmerne závislá. Okrem toho je vhodné obmedziť pôvod určitých kľúčových strategických komponentov vzhľadom na ich technologickú hodnotu a ich ústrednú úlohu v bezpečnosti dodávok energie a v dodávateľskom reťazci špecifických emisne neutrálnych technológií, ale v prípade ostatných hlavných špecifických komponentov by si uchádzači mali zachovať flexibilitu pri výbere komponentov, ktoré majú v úmysle získavať z tretej krajiny, na ktorej je Únia nadmerne závislá, a to v rámci limitov stanovených v tomto nariadení. Tieto požiadavky poskytujú praktickú a objektívne overiteľnú metodiku na posúdenie odolnosti emisne neutrálnych technológií a ich hlavných špecifických komponentov, ktoré sú súčasťou aukcie. Je vhodné stanoviť špecifické požiadavky pre rôzne technológie a ich hlavné špecifické komponenty s prihliadnutím na ich špecifické okolnosti a charakteristiky, ako sú dostupnosť alternatívnych zdrojov dodávok, dostatočná výrobná kapacita na celom svete, úroveň vyspelosti a miera zavádzania technológie, vplyv diverzifikácie na dodávateľské reťazce a celkové náklady. V prípade konečných výrobkov fotovoltických technológií (slnečné fotovoltické systémy) a fotovoltických modulov sa pravidlami určovania nepreferenčného pôvodu uvedenými v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2015/2446 ([15]) stanovuje, že montážou fotovoltických článkov (HS 8541 42), ktoré sa zaraďujú do tej istej nomenklatúrnej položky ako fotovoltické moduly (HS 8541 43), alebo rovnocenných komponentov do fotovoltických modulov by sa nezmenil pôvod modulu. Z tohto dôvodu je vhodné odkazovať na montáž slnečného fotovoltického systému a fotovoltického modulu, a nie na ich pôvod, pokiaľ ide o príspevok uvedených špecifických výrobných krokov k odolnosti.

([13]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj) zmenená smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652 (Ú. v. EÚ L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

([14]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2025/1178 z 23. mája 2025 o stanovení pravidiel pre vykonávanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1735, pokiaľ ide o zoznam konečných výrobok emisne neutrálnych technológií a ich hlavné špecifické komponenty na účely posúdenia ich príspevku k odolnosti (Ú. v. EÚ L, 2025/1178, 18.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1178/oj).

([15]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2446 z 28. júla 2015, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, pokiaľ ide o podrobné pravidlá, ktorými sa bližšie určujú niektoré ustanovenia Colného kódexu Únie (Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2015, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/oj).

(11) V prípade určitých hlavných špecifických komponentov môže byť úroveň závislosti od jednej tretej krajiny taká vysoká, že prísnym uplatňovaním kritéria odolnosti by sa ohrozila bezpečnosť dodávok daného komponentu. V takýchto prípadoch je vhodné, aby si príslušné orgány zachovali určitú flexibilitu pri zvyšovaní limitu hlavných špecifických komponentov, ktoré môžu pochádzať z danej tretej krajiny, od ktorej existuje nadmerná závislosť.

(12) Pri vykonávaní posúdenia požadovaného v článku 26 ods. 8 nariadenia (EÚ) 2024/1735 týkajúceho sa kritérií odolnosti a udržateľnosti v prípade aukcií na zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov a ich vplyvu na urýchlené zavádzanie technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov by Komisia mala náležite zvážiť účinnosť kritéria odolnosti a to, či túto účinnosť oslabujú postupy zamerané na zmenu pôvodu alebo miesta montáže konečných výrobkov emisne neutrálnych technológií alebo ich hlavných špecifických komponentov.

(13) Príslušné orgány členských štátov by takisto mali posúdiť príspevok aukcií k odolnosti v prípade veterných technológií na pevnine, veterných technológií na mori a elektrolyzérov, a to aj v prípade, že jedna tretia krajina nedodáva viac než 50 % alebo za určitých okolností aspoň 40 % týchto technológií alebo ich komponentov, keďže pri týchto technológiách existuje značné riziko zvýšenej závislosti od dovozu z Čínskej ľudovej republiky, čo môže ohroziť bezpečnosť dodávok do Únie. Je to tak vzhľadom na súčasné a predpokladané celosvetové trendy a trendy v Únii, pokiaľ ide o ponuku a dopyt po týchto technológiách, a vzhľadom na to, že výrobná kapacita Čínskej ľudovej republiky presahuje 50 % celosvetovej výroby ([16]) a jej predpokladaná výroba výrazne prevyšuje domáce cieľové hodnoty a predpokladaný dopyt.

(14) V článku 26 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1735 sa uvádza, že príspevok aukcie k udržateľnosti možno posúdiť zavedením kritérií týkajúcich sa environmentálnej udržateľnosti presahujúcej minimálne požiadavky uvedené v platných právnych predpisoch, inovácií alebo integrácie energetického systému.

(15) V nariadení (EÚ) 2024/1735 sa stanovuje zahrnutie aspektov týkajúcich sa environmentálnej udržateľnosti do určitých postupov verejného obstarávania, ako aj do určitých aukcií na zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie. Nariadením sa Komisii udeľujú vykonávacie právomoci na stanovenie minimálnych požiadaviek týkajúcich sa environmentálnej udržateľnosti pre verejné zákazky a na bližšie určenie kritérií environmentálnej udržateľnosti, ktoré sa môžu použiť v rámci aukcií na zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie. Uvedené požiadavky budú stanovené vo vykonávacom nariadení, ktoré sa má prijať podľa článku 25 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2024/1735, zatiaľ čo uvedené kritériá sa stanovili v tomto nariadení. Účelom oboch aktov je dosiahnuť ten istý cieľ, ktorým je zvýšenie environmentálnej udržateľnosti emisne neutrálnych technológií a zníženie ich vplyvu na životné prostredie. Prístup oboch nariadení a ich obsah sa však líšia, aby sa zohľadnili rôzne špecifické právne splnomocnenia, rozdiel v postupoch týkajúcich sa verejného obstarávania a aukcií na zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie, rozdielny rozsah pôsobnosti, pokiaľ ide o zahrnuté emisne neutrálne technológie, a rozdiel v type orgánov, ktoré sú zodpovedné za tieto rôzne postupy, a v objemoch, ktoré sa prostredníctvom nich zavádzajú.

(16) Príslušné orgány by pri stanovovaní kritérií environmentálnej udržateľnosti mali stanoviť kritériá na posúdenie vplyvu na klímu a životné prostredie. Mali by pritom uplatňovať jedno alebo viacero z kritérií environmentálnej udržateľnosti stanovených v tomto vykonávacom nariadení alebo iné kritériá, ktoré považujú za relevantné.

(17) Uhlíková stopa technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov je jedným z relevantných kritérií, ktoré môžu príslušné orgány členských štátov začleniť do aukcií na posúdenie ich príspevku k environmentálnej udržateľnosti. Aby bolo toto kritérium objektívne, transparentné a nediskriminačné, uhlíková stopa emisne neutrálnej technológie by sa mala merať a posudzovať na základe životného cyklu. Je tiež vhodné harmonizovať metódy posudzovania uhlíkovej stopy počas životného cyklu, aby sa znížili rezervy v predpokladoch a zlepšila porovnateľnosť výsledkov, čo je nevyhnutné na umožnenie účinného príspevku k environmentálnej udržateľnosti. Ďalšia harmonizácia v tejto oblasti sa očakáva ako súčasť Dohody o čistom priemysle ([17]). Ak sa v rámci práva Únie stanovuje metóda posudzovania uhlíkovej stopy danej emisne neutrálnej technológie, členské štáty by ju mali používať vo svojich vnútroštátnych aukciách na zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov pomocou uvedenej technológie.

([16]) Medzinárodná agentúra pre energiu, *Energy Technology Perspectives 2024* (Perspektívy energetických technológií z roku 2024).
([17]) COM(2025) 85 final.

(18) Ak sa v rámci práva Únie nestanovuje konkrétna metóda alebo metóda, ktorá by naznačovala, že je vhodná na použitie ako zástupný ukazovateľ na posúdenie uhlíkovej stopy danej technológie výroby energie z obnoviteľných zdrojov, v záujme zlepšenia porovnateľnosti výsledkov pri používaní uhlíkovej stopy ako kritéria v rámci aukcií je potrebné bližšie špecifikovať parametre návrhu daného kritéria, najmä pokiaľ ide o metodiku a požiadavky na kvalitu údajov.

(19) Prechod na obehové hospodárstvo je kľúčovým prvkom Európskej zelenej dohody, ako sa uvádza v akčnom pláne pre obehové hospodárstvo ([18]).

(20) Aukcie týkajúce sa emisne neutrálnych technológií môžu prispieť k tomuto prechodu stanovením predbežných kvalifikačných kritérií alebo kritérií na vyhodnotenie ponúk súvisiacich s obehovosťou. Ak sa to orgány rozhodnú urobiť, mali by stanoviť kritériá týkajúce sa recyklovateľnosti, jednoduchosti opravy a údržby alebo jednoduchosti modernizácie, opätovného použitia, repasovania a renovovania výrobkov alebo použitia či obsahu recyklovaných materiálov vrátane kritických surovín, pričom by mali odkazovať na jeden alebo viacero z príslušných parametrov výrobku stanovených v prílohe I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1781 ([19]).

(21) Strata biodiverzity a kolaps ekosystémov patria medzi najväčšie hrozby, ktorým ľudstvo čelí. Únia zaviedla právne rámce, stratégie a akčné plány na ochranu prírody a obnovu biotopov a druhov, ako napríklad stratégiu biodiverzity do roku 2030 ([20]) a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1991 ([21]). Klimatická kríza spôsobuje stratu biodiverzity na celom svete a strata biodiverzity zhoršuje zmenu klímy, a tak sú tieto dva procesy navzájom neoddeliteľne prepojené, ako potvrdili nedávne štúdie. Biodiverzita a zdravé ekosystémy majú zásadný význam pre rozvoj odolný proti zmene klímy.

(22) Emisne neutrálne technológie môžu mať negatívny aj pozitívny vplyv na biodiverzitu. V rámci aukcií je vhodné navrhovať kritériá, ktoré pomôžu zachovať diverzitu druhov a ekosystémov a ich reprodukčnú schopnosť. Negatívne vplyvy sú väčšinou lokálne a môžu zahŕňať stratu alebo zhoršenie biotopov, ako aj rušenie druhov, a to aj hlukom a kolíziami. Pozitívne vplyvy môžu zahŕňať zmierňovanie zmeny klímy, znižovanie znečistenia ovzdušia a zásahy do krajiny, ktoré sú prospešné pre voľne žijúce živočíchy. Predbežné kvalifikačné kritériá alebo kritériá na vyhodnotenie ponúk, prípadne oboje, ktoré sa týkajú vplyvu na biodiverzitu, majú potenciál podporovať synergie medzi emisne neutrálnymi technológiami a biodiverzitou. Počas celého trvania projektu by sa mal transparentne monitorovať vplyv projektov na biodiverzitu a v prípade potreby by sa mali prijať adaptačné opatrenia.

(23) Ak príslušné orgány zahrnú vplyv emisne neutrálnych technológií na biodiverzitu ako kritérium na vyhodnotenie ponúk, v rámci kritéria by sa mali vyžadovať čisté pozitívne príspevky k biodiverzite. Príklady opatrení, ktoré sa týkajú čistých pozitívnych príspevkov k biodiverzite, môžu zahŕňať obnovu alebo opätovné vytváranie biotopov, opatrenia na zlepšenie biotopov druhov a zvýšenie ich populácie alebo opatrenia na zníženie tlaku vyplývajúceho z iných činností na životné prostredie. Odmeňovaním čistých pozitívnych príspevkov k biodiverzite nad rámec kompenzačných opatrení sa zabezpečujú rovnaké podmienky pre konkurenčných uchádzačov, ktorých projekty majú odlišné vplyvy, a motivuje ich to k tomu, aby sa vyhli negatívnym vplyvom alebo ich minimalizovali.

(24) Energetická efektívnosť je kľúčová na dosiahnutie ambicióznych cieľov Únie znížiť do roku 2030 emisie skleníkových plynov aspoň o 55 % v porovnaní s rokom 1990, ako sa uvádza v balíku Fit for 55. Okrem toho je energetická efektívnosť kľúčovým faktorom pri znižovaní cien energie a zvyšovaní odolnosti dodávok energie v Únii, čím sa umožňuje spravodlivá aj bezpečná zelená transformácia.

([18]) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru Regiónov – Nový akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo Za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu (COM/2020/98 final).

([19]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1781 z 13. júna 2024, ktorým sa zriaďuje rámec na stanovenie požiadaviek na ekodizajn udržateľných výrobkov, mení smernica (EÚ) 2020/1828 a nariadenie (EÚ) 2023/1542 a zrušuje smernica 2009/125/ES (Ú. v. EÚ L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

([20]) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 Prinavrátenie prírody do našich životov (COM/2020/380 final).

([21]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1991 z 24. júna 2024 o obnove prírody a o zmene nariadenia (EÚ) 2022/869 (Ú. v. EÚ L, 2024/1991, 29.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj).

(25) Aukcie môžu prispieť k energetickej efektívnosti tým, že sa vo fáze posudzovania príspevku k udržateľnosti zahrnú predbežné kvalifikačné kritériá alebo kritériá na vyhodnotenie ponúk určujúce výrobky, ktorých energetická efektívnosť sa bude posudzovať, a uplatniteľná metodika posudzovania pre každý výrobok. Kritériá by mali byť v príslušných prípadoch stanovené v súlade s článkom 7 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369 ([22]) alebo s referenčnými hodnotami energetickej efektívnosti uvedenými vo vykonávacích opatreniach prijatých podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES ([23]).

(26) Udržateľné hospodárenie s vodami je dôležité pre odolnosť Únie, pričom štrukturálne nesprávne hospodárenie s vodami viedlo k znehodnoteniu a znečisteniu tohto obmedzeného zdroja a ekosystémov súvisiacich s vodou. Smernicou 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady ([24]) sa zaviedol integrovaný model riadenia kvality vody, pričom cieľom vodnej politiky Únie je poskytnúť Európanom prístup ku kvalitnej vode a dostatočnému množstvu vody, zaručiť dobrý stav všetkých vodných útvarov v Európe, ako aj zabezpečiť dostatočnú, vyváženú a spravodlivú dostupnosť vody pre všetky odvetvia využívajúce vodu vrátane priemyslu. Niektoré emisne neutrálne technológie majú vplyv na vodu vo fáze používania, pretože využívajú vodu alebo vypúšťajú odpadovú vodu do vodných útvarov. Môže mať preto zmysel navrhnúť necenové kritériá environmentálnej udržateľnosti súvisiace s vodou v rámci aukcií týkajúcich sa takýchto technológií.

(27) Zníženie znečistenia je ďalším kľúčovým prvkom Európskej zelenej dohody, ako sa stanovuje v akčnom pláne nulového znečistenia. V pláne sa stanovuje cieľ znížiť znečistenie ovzdušia, vody a pôdy na úroveň, ktorá sa už nepovažuje za škodlivú pre zdravie a prírodné ekosystémy a ktorá rešpektuje hranice, ktoré naša planéta dokáže zvládnuť. Aukcie týkajúce sa emisne neutrálnych technológií môžu pomôcť znížiť množstvo znečisťujúcich látok stanovením predbežných kvalifikačných kritérií alebo kritérií na vyhodnotenie ponúk týkajúcich sa úrovní znečistenia. Ak sa príslušné orgány rozhodnú použiť takéto kritériá, príslušné metodiky, prahové hodnoty a mechanizmy súladu by sa mali vymedziť v súlade s právom Únie a na jeho základe, ak je dostupné, ako aj s prihliadnutím na uplatniteľné kritériá stanovené v dodatku C k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2023/2486 ([25]).

(28) Inovácie sú kľúčom ku konkurencieschopnosti, hospodárskemu rastu a rýchlemu zavádzaniu energie z obnoviteľných zdrojov. Cieľom smernice (EÚ) 2018/2001 je podporiť inovácie pri zavádzaní energie z obnoviteľných zdrojov stanovením orientačnej cieľovej hodnoty pre inovačnú technológiu výroby energie z obnoviteľných zdrojov vo výške aspoň 5 % novoinštalovanej kapacity energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030. Začlenením kritérií týkajúcich sa inovácií do koncepcie aukcie by sa mal podporiť vývoj úplne nových riešení alebo zlepšovanie riešení, ktoré idú nad rámec najmodernejších technológií. Tým sa vytvorí pevný rámec, ktorý bude stimulovať zavádzanie špičkových technológií a zabezpečí udržateľnú a konkurencieschopnú cestu ku klimatickej neutralite.

(29) Pri používaní inovácií ako predbežného kvalifikačného kritéria alebo kritéria na vyhodnotenie ponúk v rámci aukcií je vhodné rozlišovať medzi dvoma typmi aukcií. Po prvé, najbežnejšími typmi aukcií sú tie, ktoré nie sú osobitne zamerané na inovácie ako hlavnú hnaciu silu aukcie, ale ktorých hlavným cieľom je zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie. Hoci cieľom týchto aukcií nie je podporovať inovácie ako také, do koncepcie aukcie možno zaradiť určité prvky, ktoré odmeňujú inovácie, ako kritériá na vyhodnotenie ponúk alebo predbežné kvalifikačné kritériá. Druhú, menšiu podskupinu aukcií možno označiť ako čisto inovačné aukcie, ktorých hlavným cieľom je podpora inovácií spojených s budúcim zavádzaním obnoviteľných zdrojov energie, ako sú projekty výroby energie z vĺn a z prílivu alebo projekty veterných turbín na drakoch.

([22]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369 zo 4. júla 2017, ktorým sa stanovuje rámec pre energetické označovanie a zrušuje smernica 2010/30/EÚ (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1369/oj).

([23]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov (Ú. v. EÚ L 285, 31.10.2009, s. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/125/oj).

([24]) Smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

([25]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2023/2486 z 27. júna 2023, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 stanovením technických kritérií preskúmania na určenie podmienok, za ktorých sa hospodárska činnosť označuje za významne prispievajúcu k udržateľnému využívaniu a ochrane vodných a morských zdrojov, prechodu na obehové hospodárstvo, prevencii a kontrole znečisťovania alebo ochrane a obnove biodiverzity a ekosystémov, a na určenie toho, či táto hospodárska činnosť výrazne nenarúša plnenie niektorého z iných environmentálnych cieľov, a ktorým sa mení delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2178, pokiaľ ide o osobitné zverejňovanie informácií o týchto hospodárskych činnostiach (Ú. v. EÚ L, 2023/2486, 21.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2486/oj).

(30) Pri oboch typoch aukcií, do ktorých sú zahrnuté inovácie ako predbežné kvalifikačné kritérium alebo kritérium na vyhodnotenie ponúk, by príslušné orgány mali vždy posúdiť príspevok kandidátskych projektov k minimálnej úrovni zlepšenia kľúčových ukazovateľov výkonnosti, aby sa zabezpečilo, že projekt poskytne riešenia, technológie alebo zlepšenia nad rámec najmodernejších riešení a technológií, ktoré už sú k dispozícii na trhu a týkajú sa predmetu aukcie. Výber kľúčových ukazovateľov výkonnosti, na základe ktorých sa inovácie porovnávajú s najmodernejšími riešeniami a technológiami, závisí od cieľa verejnej politiky, ktorý členské štáty sledujú. Môže ísť napríklad o kľúčové ukazovatele výkonnosti, ktorými sa meria zlepšenie efektívnosti technológie pri výrobe energie, recyklovateľnosť, flexibilita riešenia alebo technológie z hľadiska podpory integrácie energetického systému, nižšia závislosť od surovín, dlhá životnosť technológie, nižší vplyv na životné prostredie alebo iné kľúčové ukazovatele výkonnosti v závislosti od špecifického verejného cieľa, ktorý sa sleduje zahrnutím necenového kritéria týkajúceho sa inovácií.

(31) Pri čisto inovačných aukciách by sa pri zavádzaní predbežných kvalifikačných kritérií na posúdenie inovácií mala zohľadniť aj vyspelosť navrhovaných riešení alebo technológií, aby sa zaručilo, že kandidátsky projekt spĺňa ciele ponuky a že navrhované inovácie nie sú v takom ranom štádiu vývoja, že sa neuskutočnia. V prípade aukcií, ktoré nie sú osobitne zamerané na inovácie, by príslušné orgány mali takisto mať možnosť požadovať určitú úroveň vyspelosti ponukových projektov, aby sa predišlo tomu, že dostanú ponuky vo veľmi ranom štádiu vývoja, ktoré pravdepodobne nesplnia ciele aukcie.

(32) Šírenie poznatkov o najnovšom inovačnom vývoji je kľúčové na ďalšie podnecovanie inovácií, najmä v prípade čisto inovačných aukcií ([26]). Príslušné orgány členských štátov by mali ako predbežné kvalifikačné kritériá alebo kritériá na vyhodnotenie ponúk zahrnúť potrebu šíriť výsledky víťazného projektu prostredníctvom konferencií, publikácií, archívov s otvoreným prístupom alebo bezplatného softvéru/softvéru s otvoreným zdrojovým kódom, pričom pri poskytnutí príslušných prevádzkových údajov sa vždy zavedú primerané opatrenia na zachovanie dôvernosti. Podobne by mali od víťazného uchádzača vyžadovať, aby sa zaviazal, že bude zainteresovaným stranám v EHP včas, za trhovú cenu a na nevýlučnom a nediskriminačnom základe sprístupňovať licencie na výsledky výskumu podporených projektov v oblasti výskumu a vývoja, ktoré sú chránené právami duševného vlastníctva. V prípade aukcií, ktoré sa osobitne nezameriavajú na inovácie, by príslušné orgány členských štátov mali mať možnosť zahrnúť tento typ požiadaviek na šírenie poznatkov ako predbežné kvalifikačné kritériá alebo kritériá na vyhodnotenie ponúk.

(33) So zavádzaním nových zariadení na výrobu energie z variabilných obnoviteľných zdrojov čelí elektrizačná sústava osobitným výzvam, ako je potreba riešiť problémy s preťažením siete a zároveň zachovať jej stabilitu. Tieto potreby sa spravidla riešia redispečingom a inými riešeniami, ktoré sú spojené s nákladmi na systém. Zavedením integrácie energetického systému ako necenového kritéria v aukciách energie z obnoviteľných zdrojov sa tieto systémové náklady môžu zmierniť tým, že sa bude riešiť vplyv prevádzky projektu energie z obnoviteľných zdrojov na systém. Potreby energetického systému však nemožno riešiť len prostredníctvom necenových kritérií v aukciách energie z obnoviteľných zdrojov a vyžadujú si systémové riešenia vrátane plánovania siete, regulačných aspektov, trhových signálov alebo sieťových taríf.

(34) Necenové kritériá pre integráciu energetického systému by mali byť navrhnuté tak, aby umožnili účasť všetkých technológií a riešení, ktoré môžu pomôcť riešiť identifikované potreby systému. Ak je to riadne odôvodnené na základe identifikovaných potrieb systému alebo ak to umožňuje právo Únie, aukcie by sa mali zamerať aj na jednu alebo viaceré technológie alebo riešenia. Takéto technológie alebo riešenia by mohli byť zahrnuté do investícií plánovaných v ponukovom projekte alebo obstarané prostredníctvom zmluvy s treťou stranou, pokiaľ predstavujú novú investíciu. Táto možnosť umožní uchádzačom vybrať nákladovo najefektívnejšie riešenia. Posúdenie príspevku rôznych technológií a riešení k potrebe systému si môže vyžadovať modelovacie nástroje, ktoré orgánom umožnia objektívne a nediskriminačne odhadnúť vplyv scenárov s ponukovým projektom a bez neho na energetický systém. Alternatívne prístupy by sa mohli zamerať na objektívne a overiteľné premenné, ktoré slúžia ako zástupné ukazovatele všeobecných potrieb systému alebo ako zástupné ukazovatele príspevku špecifických technológií, pričom by sa zohľadnilo najmä plánovanie siete. Takéto alternatívne prístupy však predstavujú riziko podhodnotenia možného vplyvu kandidátskeho projektu na systém.

([26]) Podpora šírenia poznatkov môže byť relevantná aj pre iné typy aukcií energie z obnoviteľných zdrojov než tie, ktoré odmeňujú inovácie.

(35) Pri zahrnutí integrácie energetického systému ako kritéria do koncepcie aukcie by príslušné orgány mali zohľadniť príspevok ponukových projektov k riešeniu potrieb systému, a to na základe týchto troch kľúčových parametrov: príspevok ponukových projektov k potrebám elektrizačnej sústavy z časového hľadiska, ich príspevok k vytváraniu prepojení medzi energetickými nosičmi a ich príspevok k potrebám elektrizačnej sústavy z hľadiska umiestnenia.

(36) Ak sa posudzuje príspevok ponukových projektov k riešeniu potrieb elektrizačnej sústavy z časového hľadiska, mala by sa zohľadniť široká škála riešení vrátane uskladňovania energie a riadenia odberu, ktoré môžu prispieť k riešeniu nerovnováhy spôsobenej výkyvmi vo výrobe energie z obnoviteľných zdrojov a v dopyte po elektrine. V rámci aukcií na zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov prispieva k riešeniu potrieb systému poskytnutím časovej flexibility využívanie prostriedkov, ktoré umožňujú moduláciu výroby, napájania siete alebo spotreby ponukových projektov. To možno dosiahnuť napríklad kombináciou viacerých technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov, kombináciou výrobných prostriedkov a prostriedkov na uskladňovanie elektriny alebo kombináciou výrobných prostriedkov a prostriedkov alebo riešení v oblasti dopytu, ktorými sa môže v prípade potreby zvýšiť alebo znížiť dopyt po elektrine.

(37) Ak sa posudzuje príspevok ponukového projektu k vytvoreniu prepojení medzi energetickými nosičmi, mala by sa zohľadniť schopnosť prenosu energie z obnoviteľných zdrojov z jedného energetického nosiča na druhý prostredníctvom prostriedkov na premenu energie. Prepojenia medzi energetickými nosičmi sa týkajú najmä premeny elektriny z obnoviteľných zdrojov na iný energetický nosič, ako sú teplo alebo vodík, na účely spotreby v sektore dopytu, v ktorom sa priamo nespotrebúva elektrina. Postupná dekarbonizácia elektrizačnej sústavy, ku ktorej prispieva ponukový projekt, tak môže umožniť dekarbonizáciu sektorov dopytu, v ktorých sa nevyužíva elektrina, ako napríklad teplo v niektorých obytných alebo priemyselných budovách alebo vodík v niektorých priemyselných procesoch. Prepojenia medzi energetickými nosičmi preto prispievajú k potrebám energetického systému na dosiahnutie dekarbonizácie, keď je to nákladovo najefektívnejšia cesta. Okrem toho prostriedky na premenu energie, ktoré vytvárajú tieto prepojenia medzi energetickými nosičmi, ako napríklad elektrolyzéry alebo zariadenia na výrobu a uskladňovanie tepla, takisto pomáhajú riešiť potreby časovej flexibility v odvetví elektrickej energie.

(38) Ak sa posudzuje príspevok ponukového projektu k potrebám elektrizačnej sústavy z hľadiska umiestnenia, pozornosť by sa mala zamerať na interakciu medzi topológiou siete a umiestnením výrobných a spotrebných prostriedkov, čo môže viesť k problémom s preťažením siete a nižšiemu využívaniu energie z obnoviteľných zdrojov. Optimálne umiestnenie nových projektov výroby energie z obnoviteľných zdrojov a miesta pripojenia do siete preto môže pomôcť zmierniť problémy s preťažením siete a má zásadný význam pre potreby elektrizačnej sústavy. V rámci aukcií sa preto môže obmedziť účasť na projekty umiestnené vo vopred vymedzených oblastiach, kde môžu pomôcť znížiť preťaženie siete, alebo sa môžu prideľovať body ponukovým projektom na základe ich vplyvu z hľadiska umiestnenia.

(39) Na zabezpečenie účinnosti kritérií uvedených v tomto nariadení pri aukciách energie z obnoviteľných zdrojov by príslušné orgány členských štátov mali stanoviť metodiku posudzovania necenových kritérií uvedených v tomto nariadení, zaviesť vhodné mechanizmy monitorovania a záruky na zabezpečenie dodržiavania týchto kritérií, ako aj primerané sankcie v prípade ich nedodržiavania. Takéto záruky a sankcie by mali byť stanovené na úrovni, ktorá vyváži potrebu zabezpečiť súťažné ponukové konanie a zároveň bude odrádzať spoločnosti od predloženia ponuky bez pevného odhodlania realizovať projekt a splniť špecifikácie projektu. Úroveň záruk a sankcií by mala byť koncipovaná tak, aby bolo pre uchádzačov nákladnejšie nesplniť špecifikácie aukcie, než znášať náklady a splniť ich.

(40) V prípade niektorých kritérií môže byť potrebné preukazovať súlad počas celej životnosti projektu, napríklad príspevok k integrácii energetického systému, ku kybernetickej bezpečnosti alebo k environmentálnej udržateľnosti si môže vyžadovať trvalé monitorovanie. Je vhodné zaviesť harmonizované pravidlá týkajúce sa harmonogramu overovania takéhoto súladu. Všetci uchádzači zúčastňujúci sa na aukcii by sa mali pri predkladaní svojej ponuky zaviazať, že budú dodržiavať všetky požiadavky a špecifikácie aukcie uvedené v ich ponuke. Preukazovanie skutočného plnenia požiadaviek vyplývajúcich z rôznych necenových kritérií a iných požiadaviek aukcie sa môže uskutočňovať v rôznych časových obdobiach, ktoré by mali v príslušných prípadoch vymedziť príslušné orgány členských štátov.

(41) Uchádzači by mali predložiť osobitnú dokumentáciu na preukázanie plnenia určitých necenových kritérií. Na preukázanie súladu s predbežnými kvalifikačnými kritériami týkajúcimi sa zodpovedného obchodného správania pri aukciách obnoviteľných zdrojov energie by príslušné orgány členských štátov mali vyžadovať vyhlásenia o náležitej starostlivosti s uistením treťou stranou. Na preukázanie účinného vykonávania opatrení na riadenie kybernetickobezpečnostných rizík by mal uchádzač predložiť plán kybernetickej bezpečnosti a pravidelne ho aktualizovať. V relevantných prípadoch môžu orgány od uchádzačov a ich dodávateľov požadovať, aby sa podrobovali pravidelným bezpečnostným auditom vykonávaným nezávislými tretími stranami a aby pravidelne predkladali výsledky týchto auditov.

(42) Týmto nariadením nie je dotknutý článok 4 smernice (EÚ) 2018/2001 ani články 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ani medzinárodné záväzky Únie. Príslušné orgány členských štátov by mali zaviesť predbežné kvalifikačné kritériá alebo kritériá na vyhodnotenie ponúk v rámci aukcií na zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov v súlade s medzinárodnými záväzkami Únie a v súlade s príslušnou požiadavkou na zavedenie reštriktívnych opatrení z dôvodu bezpečnosti a verejného poriadku. Takéto kritériá by mali byť takisto v súlade právom Únie a nemali by ísť nad jeho rámec a mali by byť v súlade so záväzkami prijatými v rámci obchodných a investičných dohôd, ktorých stranami sú Únia alebo členské štáty, ako aj v rámci obchodných a investičných dojednaní, ktoré Únia alebo členské štáty dodržiavajú.

(43) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre energetickú úniu,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

PREDMET ÚPRAVY, VYMEDZENIE POJMOV A VŠEOBECNÉ ZÁSADY

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovujú špecifikácie kritérií stanovených v článku 26 nariadenia (EÚ) 2024/1735.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov“ je komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 16 smernice (EÚ) 2018/2001;

2. „náležitá starostlivosť“ je proces, v rámci ktorého spoločnosti identifikujú to, ako riešia environmentálne a sociálne negatívne vplyvy v dôsledku ich podnikateľských činností súvisiacich s aukciou, predchádzajú tomu, zmierňujú to a zodpovedajú za to; tieto vplyvy zahŕňajú negatívne vplyvy spojené s vlastnými činnosťami spoločnosti a upstreamovou aj downstreamovou časťou jej hodnotového reťazca, a to aj prostredníctvom jej výrobkov alebo služieb, ako aj prostredníctvom jej obchodných vzťahov;

3. „sieť a informačný systém“ sú siete a informačné systémy v zmysle vymedzenia v článku 6 bode 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 ([27]);

([27]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2) (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 80, http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

4. „bezpečnosť sietí a informačných systémov“ je bezpečnosť sietí a informačných systémov v zmysle vymedzenia v článku 6 bode 2 smernice (EÚ) 2022/2555;

5. „prevádzková kontrola“ je právomoc zavádzať a vykonávať prevádzkové politiky, ktorými sa riadia každodenné činnosti, procesy a zdroje s cieľom zabezpečiť plynulé fungovanie zariadenia, a najmä jeho siete a informačných systémov;

6. „montáž“ fotovoltického modulu je integrácia a prepojenie série fotovoltických článkov alebo rovnocenných komponentov uvedených vo vykonávacom nariadení (EÚ) 2025/1178 do jedného celku;

7. „uhlíková stopa“ je súčet emisií skleníkových plynov a ich odstránených množstiev v systéme výrobkov, pričom sa berú do úvahy všetky príslušné činnosti v rámci priestorových a časových hraníc systému, vyjadrený ako ekvivalenty oxidu uhličitého, posúdený na základe potenciálov globálneho otepľovania v časovom horizonte 100 rokov a vypočítaný na základe štúdie posudzovania životného cyklu s použitím jedinej kategórie vplyvu v súvislosti so zmenou klímy;

8. „obehové hospodárstvo“ je hospodársky systém, ktorým sa čo najdlhšie udržiava hodnota výrobkov, materiálov a iných zdrojov v hospodárstve, a tak sa posilňuje ich efektívne využívanie pri výrobe a spotrebe, čím sa znižuje vplyv ich využívania na životné prostredie a minimalizuje sa odpad a uvoľňovanie nebezpečných látok vo všetkých fázach ich životného cyklu, a to aj uplatňovaním hierarchie odpadového hospodárstva;

9. „vplyv na biodiverzitu“ je akákoľvek zmena biodiverzity, ako napríklad zmena početnosti alebo rozšírenia druhov alebo zmena rozšírenia, štruktúry a funkcií biotopov a ekosystémov ako priamy či nepriamy účinok emisne neutrálnych technológií počas ich životného cyklu;

10. „energetická efektívnosť“ je pomer výstupu energie k vstupu energie v prípade výrobkov na výrobu energie alebo efektívnosť premeny, t. j. pomer výstupu energie k vstupu energie v prípade výrobkov na premenu energie a uskladňovanie energie;

11. „znečistenie“ je znečistenie v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ ([28]) a v prípade znečistenia súvisiaceho s vodou v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 33 smernice 2000/60/ES;

12. „časová flexibilita“ je schopnosť účastníkov trhu prispôsobiť výrobu, napájanie siete a modely spotreby tak, aby prispievali k potrebám systému v príslušných časových rámcoch, a to spravidla reakciou na trhové signály, najmä v odvetví elektrickej energie;

13. „vplyv z hľadiska umiestnenia“ je schopnosť účastníkov trhu pomôcť riešiť potreby elektrizačnej sústavy na základe výberu lokality a miesta pripojenia do siete;

14. „prepojenie medzi energetickými nosičmi“ je schopnosť účastníkov trhu prenášať energiu z jedného energetického nosiča na iný pomocou prostriedkov na premenu energie.

Článok 3

Všeobecné zásady

Necenové kritériá v rámci aukcií podľa článku 26 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2024/1735 musia byť v súlade s týmito všeobecnými zásadami:

a) vymedzujú a hodnotia sa objektívnym, transparentným a nediskriminačným spôsobom, pričom sa zohľadňujú politické ciele aukcie a potenciálny príspevok každej technológie k daným cieľom;

([28]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia) (Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj).

b) odrážajú trhovú zrelosť riešených technológií a môžu sa navrhovať so zahrnutím príslušných zainteresovaných účastníkov trhu vrátane vývojárov, výrobcov, občianskej spoločnosti a odborníkov do rôznych necenových kritérií, ktoré sú súčasťou aukcie;

c) prispievajú k rýchlemu, účinnému a udržateľnému zavádzaniu energie z obnoviteľných zdrojov konkurencieschopným spôsobom, priťahujú súkromné investície a poskytujú výhody, ako je investičná istota;

d) zabezpečujú súťažné ponukové konanie a zabraňujú vzniku neprekonateľných a neopodstatnených prekážok vstupu na trh a neprimeraných nákladov a zároveň od predkladania ponúk odrádzajú spoločnosti bez pevného odhodlania realizovať projekt a splniť špecifikácie projektu;

e) uplatňujú sa v súlade s právom Únie a záväzkami Únie vyplývajúcimi z medzinárodných obchodných a investičných dohôd;

f) používajú sa v rámci nich metódy posudzovania stanovené v právnych predpisoch Únie pre danú emisne neutrálnu technológiu, ak existujú;

g) ak sa v delegovaných aktoch podľa článku 4 nariadenia (EÚ) 2024/1781 stanovujú výkonnostné triedy v súvislosti s emisne neutrálnymi technológiami, príslušné kritériá aukcie na zavedenie takejto emisne neutrálnej technológie vychádzajú z daných výkonnostných tried.

KAPITOLA II

POVINNÉ PREDBEŽNÉ KVALIFIKAČNÉ KRITÉRIÁ

Článok 4

Zodpovedné obchodné správanie

1. Predbežnými kvalifikačnými kritériami týkajúcimi sa zodpovedného obchodného správania sa vyžaduje, aby uchádzači okrem prípadov, keď sú fyzickými osobami, spoločnosťami, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti smernice 2013/34/EÚ, ako sa vymedzuje v jej článkoch 19a a 29a a ich následných zmenách, alebo komunitami vyrábajúcimi energiu z obnoviteľných zdrojov, prijali opatrenia s cieľom riešiť v rámci svojich podnikateľských činností súvisiacich s aukciou základné prvky náležitej starostlivosti stanovené v článku 5 ods. 1 písm. a) až g) smernice (EÚ) 2024/1760 o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti.

2. Príslušné orgány vyžadujú, aby uchádzači okrem prípadov, keď sú fyzickými osobami, spoločnosťami, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti smernice 2013/34/EÚ, ako sa vymedzuje v jej článkoch 19a a 29a a ich následných zmenách, alebo komunitami vyrábajúcimi energiu z obnoviteľných zdrojov, verejne informovali o svojom zodpovednom obchodnom správaní prostredníctvom verejného vyhlásenia, ktoré zahŕňa aspoň základné prvky uvedené v bode 61 písm. a) až e) prílohy I k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2023/2772.

3. Príslušné orgány vyžadujú, aby fyzické osoby, spoločnosti, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti smernice 2013/34/EÚ, ako sa vymedzuje v jej článkoch 19a a 29a a ich následných zmenách, a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov, ktoré predložia ponuku týkajúcu sa projektov s kapacitou nad 10 MW, podávali v rámci svojich podnikateľských činností súvisiacich s aukciou správy o základných prvkoch náležitej starostlivosti stanovených v bode 61 písm. c) a d) prílohy I k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2023/2772 alebo o tom informovali pomocou štandardov vykazovania informácií o udržateľnosti na dobrovoľné použitie odporúčaných na úrovni Únie, ak sú k dispozícii.

4. Príslušné orgány môžu uplatňovať odseky 1 a 2 na fyzické osoby, spoločnosti, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti smernice 2013/34/EÚ, ako sa vymedzuje v jej článkoch 19a a 29a a ich následných zmenách, a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov, ktoré predložia ponuku týkajúcu sa projektov s kapacitou nad 10 MW. Ak uplatnia uvedené odseky na daných uchádzačov, odsek 3 sa neuplatňuje.

Článok 5

Kybernetická bezpečnosť a bezpečnosť údajov (predbežné kvalifikačné kritériá)

Predbežnými kvalifikačnými kritériami týkajúcimi sa kybernetickej bezpečnosti a bezpečnosti údajov sa vyžaduje, aby uchádzači:

a) prijali vhodné a primerané technické, prevádzkové a organizačné opatrenia, ktoré odrážajú zásady bezpečnosti už v štádiu návrhu a bezpečnosti ako štandardu, aby sa zaistila bezpečnosť siete a informačných systémov zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov vrátane prípadných opatrení uvedených v článku 21 ods. 2 smernice (EÚ) 2022/2555;

b) ak deväť mesiacov alebo dlhšie pred uverejnením aukcie v rozsahu pôsobnosti článku 26 nariadenia (EÚ) 2024/1735 uchádzač podlieha právomoci tretej krajiny, ktorá vyžaduje, aby uchádzač poskytol informácie o zraniteľných miestach softvéru alebo hardvéru orgánom danej tretej krajiny skôr, ako sa zistí, že došlo k zneužitiu uvedených zraniteľných miest, alebo ak existuje verejné vyhlásenie v mene Únie alebo členského štátu vykonávajúceho aukciu, podľa ktorého aktéri hrozieb pôsobiaci z územia danej tretej krajiny uskutočnili škodlivé kybernetické činnosti alebo kampane, predložili plán kybernetickej bezpečnosti, v ktorom bude uvedené, ako uchádzač zaručuje bezpečnosť zariadenia a celého systému, a konkrétnejšie prijali potrebné technické, prevádzkové a organizačné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa údaje používané alebo vytvárané v rámci ich podnikateľských činností súvisiacich s aukciou uchovávali v Európskom hospodárskom priestore a neprenášali sa mimo neho;

c) v prípade, že uchádzač závisí od dodávateľov produktov IKT používaných v zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov alebo služieb IKT súvisiacich s jeho prevádzkou, zabezpečili a preukázali, že dodávatelia prijali opatrenia uvedené v písmene a), a ak takíto dodávatelia spĺňajú ktorúkoľvek z dvoch podmienok stanovených v písmene b) pre uchádzačov, že takíto dodávatelia takisto prijali opatrenia uvedené v písmene b);

d) zabezpečili, aby si prevádzkovateľ so sídlom v Európskom hospodárskom priestore udržiaval prevádzkovú kontrolu nad zariadením.

Článok 6

Schopnosť realizovať projekt v plnej miere a včas

1. Predbežnými kvalifikačnými kritériami týkajúcimi sa schopnosti realizovať projekt v plnej miere a včas sa vyžaduje, aby uchádzači predložili dva alebo viaceré z týchto dokumentov:

a) dokumentácia na identifikáciu uchádzača alebo uchádzačov v prípade konzorcia uchádzačov;

b) dokumentácia preukazujúca súlad s platnými právnymi predpismi vrátane všetkých príslušných povolení, ktoré sú potrebné na výstavbu a prevádzku projektu, alebo dokumentácia preukazujúca oprávnenosť na získanie takýchto povolení;

c) dokumentácia o finančnej a hospodárskej situácii spoločnosti, ktorá dokazuje jej finančnú schopnosť dokončiť projekt a vyrovnať sa s možnými záväzkami namiesto vyhlásenia konkurzu alebo vyhýbania sa riešeniu týchto záväzkov inými prostriedkami, ako sú požiadavky na minimálnu čistú hodnotu, zisk alebo rating dlhodobých záväzkov;

d) opis projektu v súlade s požiadavkami uvedenými v špecifikáciách aukcie;

e) doklad o technickej uskutočniteľnosti, znalostiach a skúsenostiach potrebných na dokončenie projektu vrátane dokladov o predchádzajúcich skúsenostiach s realizáciou podobných projektov;

f) harmonogram výstavby a prevádzky projektu vrátane dátumov všetkých príslušných čiastkových krokov vedúcich k dokončeniu projektu.

2. Požiadavky uvedené v odseku 1 tohto článku sa prispôsobujú v závislosti od nákladov na projekt, rizík projektu, kapacity projektu, vyspelosti technológie, stupňa inovácie požadovaného aukciou a iných relevantných trhových podmienok.

KAPITOLA III

PRÍSPEVOK K ODOLNOSTI

Článok 7

Príspevok k odolnosti

1. Ak deväť mesiacov alebo dlhšie pred dňom uverejnenia aukcie v rozsahu pôsobnosti článku 26 nariadenia (EÚ) 2024/1735 Komisia v súlade s článkom 29 ods. 2 uvedeného nariadenia určí, že viac ako 50 % dodávok konečných výrobkov emisne neutrálnych technológií uvedených v písmenách a) až f) tohto pododseku v rámci Únie pochádza z jednej tretej krajiny alebo že dodávky konečných výrobkov emisne neutrálnych technológií uvedených v písmenách a) až f) tohto pododseku s pôvodom v jednej tretej krajine v rámci Únie vzrástli v priemere aspoň o 10 percentuálnych bodov počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov a dosahujú aspoň 40 % dodávok v rámci Únie, príslušné orgány umožnia účasť na aukcii alebo pridelia body len ponukám, ktoré spĺňajú nasledujúce požiadavky týkajúce sa konečných výrobkov a hlavných špecifických komponentov uvedených vo vykonávacom nariadení (EÚ) 2025/1178, ktoré sú súčasťou ponuky:

a) V prípade fotovoltických technológií sa konečné výrobky v danej tretej krajine nemontujú a aspoň štyri použité hlavné špecifické komponenty nepochádzajú z danej tretej krajiny. Fotovoltické invertory a fotovoltické články alebo ich ekvivalenty nemajú pôvod a fotovoltické moduly nie sú montované v danej tretej krajine.

b) V prípade veterných technológií na pevnine konečné výrobky nepochádzajú z danej tretej krajiny a pochádzajú z nej najviac tri hlavné špecifické komponenty. Hnacie jednotky s priamym pohonom (vrátane generátora) a/alebo hnacie jednotky prevodu (vrátane generátora) nepochádzajú z danej tretej krajiny.

c) V prípade veterných technológií na mori konečné výrobky nepochádzajú z danej tretej krajiny a pochádzajú z nej najviac štyri hlavné špecifické komponenty. Hnacie jednotky s priamym pohonom (vrátane generátora) a/alebo hnacie jednotky prevodu (vrátane generátora) nepochádzajú z danej tretej krajiny.

d) V prípade elektrolyzérov konečné výrobky nepochádzajú z danej tretej krajiny a pochádzajú z nej najviac dva hlavné špecifické komponenty. Zásobník nepochádza z danej tretej krajiny.

e) V prípade technológií tepelných čerpadiel konečné výrobky nepochádzajú z danej tretej krajiny a pochádza z nej najviac jeden hlavný špecifický komponent.

f) V prípade všetkých emisne neutrálnych technológií, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 26 nariadenia (EÚ) 2024/1735, okrem technológií uvedených v písmenách a) až e) konečné výrobky nepochádzajú z danej tretej krajiny.

Ak deväť mesiacov alebo dlhšie pred dňom uverejnenia príslušnej aukcie Komisia v súlade s článkom 29 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1735 určí, že popri podmienkach uvedených v prvom pododseku viac než 85 % dodávok jedného alebo viacerých hlavných špecifických komponentov v rámci Únie pochádza z jednej tretej krajiny, členské štáty umožnia účasť na aukcii alebo pridelia body len ponukám, v ktorých aspoň v prípade jedného z daných hlavných špecifických komponentov množstvo tohto komponentu s pôvodom v danej tretej krajine nepresahuje 85 %.

Ak sa aukcie uverejnia menej ako deväť mesiacov odo dňa, keď Komisia naposledy určila podiel dodávok do Únie s pôvodom v jednej tretej krajine uvedený v prvom a druhom pododseku, príslušné orgány uplatnia tento odsek na základe daného posledného určenia podielu alebo predchádzajúceho určenia podielu. Ak žiadne predchádzajúce určenie podielu neexistuje, príslušné orgány môžu uplatniť tento odsek na základe posledného určenia podielu.

2. Ak nie sú splnené podmienky stanovené v odseku 1, ale deväť mesiacov alebo dlhšie pred dňom uverejnenia aukcie v rozsahu pôsobnosti článku 26 nariadenia (EÚ) 2024/1735 Komisia určí, že viac ako 50 % dodávok jedného alebo viacerých hlavných špecifických komponentov špecifickej emisne neutrálnej technológie v rámci Únie pochádza z jednej tretej krajiny alebo sa dodávky jedného alebo viacerých hlavných špecifických komponentov danej emisne neutrálnej technológie s pôvodom v jednej tretej krajine v rámci Únie zvýšili v priemere aspoň o 10 percentuálnych bodov počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov a dosahujú aspoň 40 % dodávok v rámci Únie, príslušné orgány umožnia účasť na aukcii alebo pridelia body len ponukám, v ktorých množstvo každého z týchto hlavných špecifických komponentov s pôvodom v danej tretej krajine nepresahuje 50 %. Pri uplatňovaní tejto povinnosti môžu príslušné orgány kombinovať uplatňovanie predbežných kvalifikačných kritérií a kritérií na vyhodnotenie ponúk pre rôzne hlavné špecifické komponenty.

Ak je podiel dodávok v rámci Únie s pôvodom v jednej tretej krajine, ktorý je uvedený v prvom pododseku, vyšší než 85 %, príslušné orgány môžu zvýšiť limit maximálneho množstva komponentov z prvého pododseku z 50 % až na 85 %.

Ak sa aukcie uverejnia menej ako deväť mesiacov odo dňa, keď Komisia naposledy určila podiel dodávok do Únie s pôvodom v jednej tretej krajine uvedený v prvom a druhom pododseku, príslušné orgány uplatnia tento odsek na základe daného posledného určenia podielu alebo predchádzajúceho určenia podielu. Ak žiadne predchádzajúce určenie podielu neexistuje, príslušné orgány môžu uplatniť tento odsek na základe posledného určenia podielu.

3. Ak Komisia v prípade veterných technológií na pevnine, veterných technológií na mori a elektrolyzérov v čase uverejnenia aukcií neurčí v súlade s článkom 29 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1735, že viac ako 50 % dodávok konečného výrobku špecifickej emisne neutrálnej technológie v rámci Únie má pôvod v jednej tretej krajine alebo že sa počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov ich podiel zvýšil v priemere aspoň o 10 percentuálnych bodov a dosahuje viac ako 40 %, príslušné orgány uplatnia kritérium odolnosti tak, že umožnia účasť na aukcii alebo pridelia body len ponukám, v prípade ktorých aspoň 75 % konečných výrobkov, ktoré sú súčasťou ponuky, spĺňa požiadavky stanovené v odseku 1, pokiaľ ide o konečné výrobky a hlavné špecifické komponenty, ktoré pochádzajú z Čínskej ľudovej republiky alebo v nej boli zmontované.

KAPITOLA IV

PRÍSPEVOK K UDRŽATEĽNOSTI

Článok 8

Environmentálna udržateľnosť – uhlíková stopa

1. Ak sa príslušné orgány rozhodnú posúdiť príspevok aukcie k udržateľnosti uvedený v článku 26 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1735 prostredníctvom kritéria uhlíkovej stopy, zahrnú predbežné kvalifikačné kritérium alebo kritérium na vyhodnotenie ponúk alebo ich kombináciu a uvedú emisne neutrálne technológie spomedzi tých, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 26 nariadenia (EÚ) 2024/1735, ktorých uhlíková stopa sa musí posúdiť na úrovni projektu alebo komponentu, a uplatniteľnú objektívnu, transparentnú a nediskriminačnú metodiku posudzovania uhlíkovej stopy v prípade každej emisne neutrálnej technológie.

2. Od uchádzačov sa vyžaduje, aby merali a oznamovali uhlíkovú stopu pomocou metód posudzovania životného cyklu stanovených v záväzných právnych predpisoch Únie, ktoré sa osobitne týkajú technológií na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, o ktoré ide v aukcii, ak sú takéto metódy k dispozícii. Ak neexistuje záväzná metodika Únie na meranie a oznamovanie uhlíkovej stopy špecifickej emisne neutrálnej technológie, ale existuje záväzná metodika Únie na výpočet uhlíkovej stopy výrobku a v akte, ktorým sa táto metodika stanovuje, sa uvádza, že sa môže použiť ako usmernenie na výpočet uhlíkovej stopy určitej emisne neutrálnej technológie, od uchádzačov sa vyžaduje, aby merali a oznamovali uhlíkovú stopu danej emisne neutrálnej technológie pomocou uvedenej metodiky.

3. Ak to nie je uvedené v použitej metodike, príslušné orgány vymedzia a uverejnia funkčné jednotky, hranice systému a predpoklady používané na meranie uhlíkovej stopy a uložia uchádzačom povinnosť transparentne oznámiť svoje výpočty. Ak to nie je uvedené v použitej metodike, vnútroštátne orgány vymedzia a zverejnia požiadavky na modelovanie a kvalitu údajov pre použité primárne údaje, sekundárne údaje a databázy. Príslušné orgány vyžadujú používanie konzistentných a reprezentatívnych údajov.

4. V prípade metodík uhlíkovej stopy, na ktoré sa nevzťahuje odsek 2 tohto článku, musí posúdenie uhlíkovej stopy zahŕňať aspoň emisie skleníkových plynov spôsobené týmito fázami životného cyklu príslušných emisne neutrálnych technológií:

i) ťažba, výroba, spracovanie a preprava zdrojov;

ii) výrobné procesy;

iii) elektrina/energia použitá na tieto procesy;

iv) preprava komponentov a konečného výrobku;

v) inštalácia, prevádzka a údržba;

vi) vyraďovanie z prevádzky a ukončenie životnosti.

Článok 9

Environmentálna udržateľnosť – obehové hospodárstvo

1. Ak sa príslušné orgány rozhodnú posúdiť príspevok aukcie k udržateľnosti uvedený v článku 26 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1735 prostredníctvom kritérií obehového hospodárstva ako predbežných kvalifikačných kritérií alebo kritérií na vyhodnotenie ponúk alebo ich kombinácie, zohľadnia príspevok projektov zúčastnených na aukcii k jednému alebo viacerým z týchto parametrov, ak predstavujú podstatnú časť vplyvu výrobku na životné prostredie:

— recyklovateľnosť výrobkov, pričom sa odkazuje na jeden alebo viacero príslušných parametrov výrobku stanovených v písmene d) prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2024/1781,

— jednoduchosť opravy a údržby alebo jednoduchosť modernizácie, opätovného použitia, repasovania a renovovania výrobkov, pričom sa odkazuje na jeden alebo viacero príslušných parametrov výrobku stanovených v písmenách b), c) a e) prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2024/1781,

— používanie alebo obsah recyklovaných materiálov vo výrobkoch vrátane kritických surovín.

2. Pri vymedzovaní kritérií obehového hospodárstva uvedených v odseku 1 príslušné orgány využívajú metódy stanovené v právnych predpisoch Únie, ktoré sa osobitne týkajú emisne neutrálnych technológií v rozsahu pôsobnosti tohto vykonávacieho nariadenia, ak sú takéto metódy k dispozícii. Ak takéto metódy nie sú stanovené alebo uvedené v právnych predpisoch Únie, príslušné orgány použijú metódy stanovené v medzinárodných normách, ak sú k dispozícii.

Článok 10

Environmentálna udržateľnosť – vplyv na biodiverzitu

1. Ak sa príslušné orgány rozhodnú posúdiť príspevok aukcie k udržateľnosti uvedený v článku 26 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1735 prostredníctvom kritérií týkajúcich sa vplyvu prevádzky emisne neutrálnych technológií na biodiverzitu, zahrnú predbežné kvalifikačné kritériá alebo kritériá na vyhodnotenie ponúk alebo ich kombináciu, aby posúdili príspevok projektu k zlepšeniu vplyvu emisne neutrálnych technológií na biodiverzitu počas fázy inštalácie, prevádzky a vyraďovania z prevádzky, ako sa stanovuje v odsekoch 2 a 3.

2. Ak príslušné orgány zahrnú vplyv emisne neutrálnych technológií na biodiverzitu ako predbežné kvalifikačné kritérium, kritérium musí zahŕňať tieto prvky:

a) existencia systému na monitorovanie pozitívnych a negatívnych vplyvov zariadenia na biodiverzitu počas fázy inštalácie, prevádzky a vyraďovania z prevádzky;

b) záväzok zaviesť adaptačné riešenia na zmiernenie potenciálnych negatívnych vplyvov na biodiverzitu, ktoré boli identifikované v rámci environmentálnych posúdení vykonaných v príslušných prípadoch podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ ([29]) a/alebo smernice Rady 92/43/EHS ([30]) a podľa písmena a) tohto odseku, a zabezpečiť účinnosť riešení, ktoré majú pozitívne prispieť k biodiverzite, ak sa takéto riešenia použijú.

Systémom uvedeným v písmene a) prvého pododseku sa monitorujú vplyvy na pevnine, nad pevninou, v pôde, vo vode, na morskom dne, nad morským dnom, nad morskou hladinou, a to vrátane hluku a znečistenia, podľa toho, čo je relevantné vzhľadom na danú technológiu.

Údaje a informácie zhromaždené systémom uvedeným v písmene a) prvého pododseku sa poskytujú aspoň vedeckej obci a orgánom verejnej moci, pokiaľ nejde o citlivé obchodné informácie.

3. Ak príslušné orgány zahrnú vplyv emisne neutrálnych technológií na biodiverzitu ako kritérium na vyhodnotenie ponúk, kritériom sa musia vyžadovať čisté pozitívne príspevky k biodiverzite ([31]), ak ich orgán verejnej moci označí za relevantné, a to v jednej alebo viacerých z týchto oblastí:

a) ochrana biotopov alebo druhov, prípadne oboch, podľa smernice 92/43/EHS;

b) ochrana voľne žijúceho vtáctva vrátane jeho biotopov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES ([32]);

c) obnova ekosystémov podľa nariadenia (EÚ) 2024/1991;

d) v prípade zariadení na mori dosiahnutie dobrého environmentálneho stavu podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES ([33]);

e) dosiahnutie dobrého stavu vôd podľa smernice 2000/60/ES.

Opatrenia na splnenie tohto kritéria sa môžu uskutočniť v lokalite alebo mimo nej.

Článok 11

Environmentálna udržateľnosť – energetická efektívnosť

1. Ak sa príslušné orgány rozhodnú posúdiť príspevok aukcie k udržateľnosti uvedený v článku 26 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1735 prostredníctvom kritérií energetickej efektívnosti, zahrnú predbežné kvalifikačné kritérium alebo kritérium na vyhodnotenie ponúk alebo ich kombináciu, ktorými sa určujú výrobky, ktorých energetická efektívnosť sa posudzuje, a uplatniteľnú metodiku posudzovania v prípade každého výrobku. Energetická efektívnosť sa meria a posudzuje na základe prípadných metód pre príslušný výrobok stanovených v právnych predpisoch Únie.

2. Ak sa na výrobok vzťahuje delegovaný akt prijatý podľa nariadenia (EÚ) 2017/1369, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/30/EÚ ([34]) alebo súvisiaci vykonávací akt Komisie, kritérium uvedené v odseku 1 musí byť v súlade s kritériom stanoveným v článku 7 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2017/1369.

([29]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 26, 28.1.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj).

([30]) Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

([31]) Čisté pozitívne príspevky k biodiverzite sú dodatočné výsledky ochrany/obnovy nad rámec kompenzačných opatrení, t. j. opatrení určených na kompenzáciu zvyškových, neodvratných, nepriaznivých vplyvov na biodiverzitu vyplývajúcich z projektu po prijatí vhodných preventívnych a zmierňujúcich opatrení.

([32]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

([33]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES zo 17. júna 2008, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti morskej environmentálnej politiky (rámcová smernica o morskej stratégii) (Ú. v. EÚ L 164, 25.6.2008, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj).

([34]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/30/EÚ z 19. mája 2010 o udávaní spotreby energie a iných zdrojov energeticky významnými výrobkami na štítkoch a štandardných informáciách o výrobkoch (Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/30/oj).

3. Ak ide o výrobok, na ktorý sa nevzťahuje odsek 2 a vzťahuje sa naň vykonávacie opatrenie podľa smernice 2009/125/ES, kritérium sa vzťahuje na výrobky, ktoré sú v súlade s referenčnými hodnotami energetickej efektívnosti stanovenými v danom vykonávacom opatrení.

4. Ak sa na výrobok nevzťahuje odsek 2 alebo 3, energetická efektívnosť sa meria a posudzuje na základe iných metód stanovených v právnych predpisoch Únie, ak sú k dispozícii.

5. Ak sa v právnych predpisoch Únie nestanovujú príslušné metódy a odsek 4 sa neuplatňuje, energetická efektívnosť sa meria a posudzuje na základe medzinárodných noriem.

Článok 12

Environmentálna udržateľnosť – efektívne využívanie vody a riešenia zabraňujúce znečisťovaniu vody

1. Ak sa príslušné orgány rozhodnú posúdiť príspevok aukcie k udržateľnosti uvedený v článku 26 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1735 prostredníctvom kritérií týkajúcich sa vody, zahrnú predbežné kvalifikačné kritériá alebo kritériá na vyhodnotenie ponúk alebo ich kombináciu, aby posúdili príspevok prevádzky projektu k zachovaniu a prípadne zlepšeniu stavu vodných útvarov.

2. Ak príslušné orgány zahrnú vplyv emisne neutrálnych technológií týkajúci sa vody ako predbežné kvalifikačné kritérium, kritérium musí zahŕňať tieto prvky:

a) existencia systému monitorovania pozitívnych a negatívnych vplyvov zariadenia na vodu počas všetkých príslušných fáz životného cyklu;

b) záväzok zaviesť adaptačné riešenia s cieľom zabrániť negatívnym vplyvom na stav vôd a zabezpečiť účinnosť riešení, ktoré v príslušných prípadoch vytvárajú pozitívne vplyvy a prispievajú k zachovaniu alebo dosiahnutiu dobrého stavu vôd, čo sa preukazuje monitorovacím systémom uvedeným v písmene a).

3. Ak príslušné orgány zahrnú vplyv emisne neutrálnych technológií týkajúci sa vody ako kritérium na vyhodnotenie ponúk, kritériom sa vyžadujú pozitívne príspevky k dosiahnutiu alebo udržaniu dobrej kvality a množstva vody podľa smernice 2000/60/ES.

Článok 13

Environmentálna udržateľnosť – znečistenie

Ak sa príslušné orgány rozhodnú posúdiť príspevok aukcie k udržateľnosti uvedený v článku 26 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1735 prostredníctvom kritérií týkajúcich sa znečistenia, zahrnú predbežné kvalifikačné kritériá alebo kritériá na vyhodnotenie ponúk alebo ich kombináciu, aby posúdili príspevok projektu k zníženiu znečistenia, ktoré nie je spôsobené skleníkovými plynmi, počas inštalácie, prevádzky a vyraďovania z prevádzky. Príslušné metodiky, prahové hodnoty a mechanizmy dodržiavania súladu sa vymedzia v súlade s právom Únie a na jeho základe, ak je k dispozícii, pričom sa podľa potreby zohľadnia kritériá stanovené v dodatku C k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2023/2486.

Článok 14

Príspevok k udržateľnosti: inovácie

1. Ak sa príslušné orgány rozhodnú posúdiť príspevok aukcie k udržateľnosti uvedený v článku 26 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1735 prostredníctvom kritérií týkajúcich sa inovácií, v príslušných prípadoch rozlišujú medzi:

a) čisto inovačnými aukciami, ktoré sú osobitne zamerané na podporu nových technológií alebo riešení, a

b) aukciami, ktoré nie sú osobitne zamerané na inovácie ako hlavnú hnaciu silu aukcie.

Pri oboch typoch aukcií sa použitím predbežných kvalifikačných kritérií alebo kritérií na vyhodnotenie ponúk týkajúcich sa inovácií zavedie požiadavka, aby všetky projekty spĺňali minimálnu úroveň zlepšenia kľúčových ukazovateľov výkonnosti, ktorá ide nad rámec najmodernejších technológií a riešení, ktoré už sú na trhu a týkajú sa predmetu aukcie, ktorej sa zúčastňujú.

2. Okrem požiadaviek uvedených v odseku 1 druhom pododseku sa príspevok aukcií uvedených v písmene a) odseku 1 k inováciám prostredníctvom predbežných kvalifikačných kritérií posudzuje zavedením požiadavky, aby všetky projekty mali určitú úroveň vyspelosti. Pri tomto type aukcií príslušné orgány zahrnú dodatočné požiadavky, ktoré víťazného uchádzača zaväzujú šíriť poznatky o výsledkoch inovačných projektov alebo ponúkať licencie na výsledky výskumu a vývojové projekty, ktoré sú chránené právami duševného vlastníctva, za trhovú cenu a na nevýhradnom a nediskriminačnom základe na použitie zainteresovanými stranami v EHP.

3. Okrem požiadaviek uvedených v odseku 1 druhom pododseku sa príspevok aukcií uvedených v písmene b) odseku 1 k inováciám prostredníctvom predbežných kvalifikačných kritérií môže posudzovať zavedením požiadavky, aby všetky projekty mali určitú úroveň vyspelosti. Pri tomto type aukcií môžu príslušné orgány zahrnúť aj dodatočné požiadavky týkajúce sa postupov šírenia poznatkov o výsledkoch inovačných projektov alebo postupov udeľovania licencií na ďalšie výsledky výskumu a vývojové projekty, ktoré sú chránené právami duševného vlastníctva, za trhovú cenu a na nevýhradnom a nediskriminačnom základe na použitie zainteresovanými stranami v EHP.

4. Úroveň vyspelosti inovácie navrhovanej v aukcii uvedenej v odsekoch 2 a 3 sa v príslušných prípadoch posudzuje pomocou dôveryhodných a ustálených metód, ako je napríklad odkaz na úroveň technologickej pripravenosti.

Článok 15

Príspevok k udržateľnosti: integrácia energetického systému

1. Ak sa príslušné orgány rozhodnú posúdiť príspevok aukcie k udržateľnosti uvedený v článku 26 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1735 prostredníctvom kritérií integrácie energetického systému, zohľadnia príspevok zúčastnených projektov k riešeniu systémových potrieb vyplývajúcich z ich prevádzky na základe časovej flexibility, vplyvu z hľadiska umiestnenia a prepojenia medzi energetickými nosičmi, a to za podmienok stanovených v odsekoch 2, 3 a 4.

2. Časová flexibilita zúčastneného projektu sa posudzuje so zreteľom na navrhované riešenia, či už ako nové investície alebo obstarané prostredníctvom tretích strán, najmä vo forme kombinácie viacerých technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov, kombinácie výrobných prostriedkov a prostriedkov na uskladňovanie elektriny alebo kombinácie výrobných prostriedkov a prostriedkov alebo riešení v oblasti dopytu. Ak to nie je riadne odôvodnené, toto posúdenie nevylučuje žiadnu technológiu, ktorá môže prispieť k riešeniu identifikovaných potrieb systému.

3. Vplyv zúčastneného projektu na potreby systému z hľadiska umiestnenia sa posudzuje so zreteľom na kombináciu ich príslušných vlastností vrátane ich časového výrobného profilu alebo ich výrobnej kapacity a výberu lokality a miesta pripojenia do siete, pričom sa zohľadňuje plánovanie siete.

4. Schopnosť zúčastneného projektu vytvárať prepojenia medzi energetickými nosičmi sa posudzuje so zreteľom na ich schopnosť prenášať energiu z obnoviteľných zdrojov z jedného energetického nosiča na druhý, a najmä na to, či zahŕňajú kombináciu výrobných prostriedkov a prostriedkov na premenu energie.

KAPITOLA V

POSÚDENIE A PLNENIE KRITÉRIÍ

Článok 16

Posúdenie predbežných kvalifikačných kritérií alebo kritérií na vyhodnotenie ponúk a aspekty súladu

1. Príslušné orgány stanovia transparentnú, objektívnu a nediskriminačnú metodiku posudzovania ponúk podľa vybraných necenových kritérií, najmä prostredníctvom kvantitatívneho posudzovania kritérií na základe metódy bodového hodnotenia stanovenej a uverejnenej pred ponukovým konaním. Ak kvantitatívne posúdenie nie je možné, môže sa stanoviť kvalitatívne posúdenie necenových kritérií, ak je odôvodnené sledovanými cieľmi verejnej politiky a ak je navrhnuté spôsobom, ktorým sa zmierňuje administratívne zaťaženie, ako aj riziko právnych problémov. Metodika posudzovania ponúk sa navrhne na základe konzultácií a spolupráce so zainteresovanými stranami a s odborníkmi. Ak príslušné orgány nemajú dostatok informácií na stanovenie metódy bodového hodnotenia vopred, môže sa bodové hodnotenie pre daný aspekt stanoviť aj na základe najvyššej ponuky pre dané necenové kritérium. V takom prípade sa zavedú opatrenia na obmedzenie strategických ponúk.

2. Všetci uchádzači zúčastňujúci sa na aukcii sa v čase predloženia ponuky alebo skôr zaviažu, že splnia požiadavky a špecifikácie aukcie uvedené v ich ponuke. Príslušné orgány rozhodnú, kedy musia uchádzači preukázať splnenie necenových kritérií, čo sa môže uskutočniť v rôznom relevantnom čase počas trvania projektu.

3. S výnimkou uchádzačov, ktorí sa kvalifikujú ako fyzické osoby, spoločnosti, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti smernice 2013/34/EÚ, ako sa stanovuje v jej článkoch 19a a 29a a ich následných zmenách, a ako komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 16 smernice (EÚ) 2018/2001, sa plnenie kritérií uvedených v článku 4 posudzuje na základe príslušných podporných vyhlásení s uistením nezávislou treťou stranou. Uchádzači, na ktorých sa vzťahuje povinnosť vykazovania informácií o udržateľnosti podľa smernice 2013/34/EÚ, môžu predložiť príslušné informácie o tom, ako spĺňajú požiadavky článku 4, a to prostredníctvom formátu, ktorý je tam uvedený.

4. Plnenie kritérií uvedených v článku 5 sa posudzuje tak, že sa od uchádzačov vyžaduje, aby predložili plán kybernetickej bezpečnosti ponukového projektu a aby ho počas realizácie projektu pravidelne aktualizovali.

5. Splnenie kritérií uvedených v článku 7 sa posudzuje tak, že sa od uchádzačov vyžaduje, aby predložili prípadnú colnú dokumentáciu v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 ([35]) a iné príslušné dokumenty preukazujúce pôvod alebo miesto montáže emisne neutrálnej technológie alebo jej hlavných špecifických komponentov vrátane faktúr alebo iných prostriedkov.

6. Príslušné orgány, ktoré používajú necenové kritériá, zabezpečia ich plnenie.

7. Príslušné orgány od uchádzačov požadujú, aby predložili primerané záruky na zabezpečenie splnenia kritérií, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie a ktoré sú stanovené v špecifikáciách aukcie, ako sú zábezpeky na ponuku, zábezpeky na dokončenie a zábezpeky na plnenie.

8. Pri stanovovaní úrovne záruk uvedených v odseku 7 príslušné orgány zohľadnia aj také skutočnosti, ako sú náklady na projekt, riziká projektu, kapacita projektu, hodnota tejto kapacity pre energetický systém, vyspelosť technológie, stupeň inovácie požadovanej v aukcii, iné relevantné trhové podmienky a povaha porušenia. Úroveň záruk musí byť dostatočne vysoká, aby odradila od stratégií predkladania ponúk zameraných na neplnenie necenových kritérií.

([35]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

Článok 17

Sankcie

1. Príslušné orgány stanovia sankcie za neplnenie kritérií, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie. Tieto sankcie môžu mať rôzne formy, napríklad paušálne sankcie, denné sankcie, zníženie alebo odňatie podpory alebo vylúčenie z účasti na budúcich kolách aukcie.

2. Pri stanovovaní úrovne sankcií uvedených v odseku 1 príslušné orgány zohľadnia aj také skutočnosti, ako sú náklady na projekt, riziká projektu, kapacita projektu, hodnota tejto kapacity pre energetický systém, vyspelosť technológie, stupeň inovácie požadovanej v aukcii, iné relevantné trhové podmienky a povaha porušenia. Úroveň sankcií musí byť dostatočne vysoká, aby odradila od stratégií predkladania ponúk zameraných na neplnenie necenových kritérií.

KAPITOLA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 18

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 23. mája 2025

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN